

**ОРГАНІЗАЦІЯ СИСТЕМНИХ
ЗАХОДІВ, СПРЯМОВАНИХ НА
ПОСИЛЕННЯ НАЦІОНАЛЬНО-
ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ
ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ – ФОРМУВАННЯ
НОВОГО УКРАЇНЦЯ**

**Доповідач Чепурнова О.А.,
методист КЗ ЦДЮТ №3 ХМР**

У період війни, яку російська федерація веде проти України, виникає нагальна необхідність переосмислення зробленого і здійснення системних заходів, спрямованих на посилення національно-патріотичного виховання дітей та молоді - формування нового українця, що діє на основі національних та європейських цінностей.

Концепція національно-патріотичного виховання в системі освіти України від 06.06.2022 №527

В сучасних важких і болісних ситуаціях викликів та загроз, і водночас, великих перспектив розвитку та кардинальних змін у політиці, економіці, соціальній сфері пріоритетним завданням суспільного поступу є визначення нової стратегії виховання як багатокомпонентної та багатовекторної системи, яка великою мірою формує майбутній розвиток Української держави.

АКТУАЛЬНІ ВИХОВНІ НАПРЯМИ

ЕКОЛОГІЧНЕ

ГРОМАДЯН-
СЬКО-
ПАТРІОТИЧНЕ

ОСНОВНІ
СКЛАДОВІ
НАЦІОНАЛЬНО-
ПАТРІОТИЧНОГО
ВИХОВАННЯ

ВІЙСЬКОВО-
ПАТРІОТИЧНЕ

ДУХОВНО-
МОРАЛЬНЕ

ЄВРОПО-
ЦЕНТРИЧНІСТЬ

ПРОБУДЖЕННЯ
ГРОМАДЯН-
СЬКОЇ І
ГРОМАДСЬКОЇ
ІНІЦІАТИВИ

НА ТЛІ СПЛЕСКУ
ІНТЕРЕСУ І ПРОЯВУ
ПАТРІОТИЧНИХ ПОЧУТТІВ
І НОВИХ СТАВЛЕНЬ ДО
ІСТОРИЇ, КУЛЬТУРИ,
РЕЛІГІЇ, ТРАДИЦІЙ І
ЗВИЧАЇВ УКРАЇНСЬКОГО
НАРОДУ ВІДБУВАЮТЬСЯ
ПРОЦЕСИ, ТАКІ ЯК

ВИНИКНЕННЯ
РІЗНИХ
ГРОМАДСЬКИХ
РУХІВ

РОЗПОВСЮД-
ЖЕННЯ
ВОЛОНТЕРСЬКОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ

ФОРМУВАННЯ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТИРІВ І ГРОМАДЯНСЬКОЇ САМОСВІДОМОСТІ У ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ ПОВИННО ЗДІЙСНЮВАТИСЯ НА ПРИКЛАДАХ

героїчної боротьби Українського народу за самовизначення і творення власної держави

- від княжої доби, українських козаків,
- Українських Січових Стрільців,
- армій УНР та ЗУНР,
- учасників антибільшовицьких селянських повстань,
- загонів Карпатської Січі, Української повстанської армії,
- повстанців у Сталінських концтаборах,
- учасників дисидентського руху..

ФОРМУВАННЯ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТИРІВ І ГРОМАДЯНСЬКОЇ САМОСВІДОМОСТІ У ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ ПОВИННО ЗДІЙСНЮВАТИСЯ НА ПРИКЛАДАХ

Також національно-патріотичне виховання має здійснюватися на прикладах мужності та героїзму

- учасників революційних подій в Україні у 2004, 2013-2014 рр,
- Героїв Небесної Сотні,
- учасників АТО та ООС у Донецькій та Луганській областях,
- Учасників війни російської федерації проти України.

Національно-патріотичне, виховання не повинно формувати ідеї культурного імперіалізму, тобто способу споглядання світу лише очима власної культури.

Українська держава заперечує будь-які форми дискримінації, підтримуючи всі мови і культури, забезпечує формування у здобувачів освіти прагнення до взаєморозуміння, миру, злагоди між усіма народами, етнічними, національними, релігійними групами.

СИСТЕМНІ ЗАХОДИ, ПОВИННІ БУТИ СПРЯМОВАНІ НА ПОСИЛЕННЯ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ - ФОРМУВАННЯ НОВОГО УКРАЇНЦЯ, ЩО ДІЄ НА ОСНОВІ НАЦІОНАЛЬНИХ ТА ЄВРОПЕЙСЬКИХ ЦІННОСТЕЙ:

- ▶ повага до національних символів (Герба, Прапора, Гімну України);
- ▶ активна участь у громадсько-політичному житті країни;
- ▶ верховенство права, повага до прав людини;
- ▶ готовності до природоохоронної діяльності;
- ▶ толерантне ставлення до цінностей і переконань представників іншої культури.а також до регіональних та національно-мовних особливостей;
- ▶ готовність захищати суверенітет і територіальну цілісність України.

Процес патріотичного виховання дітей і молоді повинен мати випереджувальний характер, відповідати віковим і сенситивним періодам розвитку дитини та особистісним характеристикам, ґрунтуватися на духовно-моральних засадах

МЕТОЮ НАЦІОНАЛЬНО- ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ Є

становлення самодостатнього громадянина-патріота України, гуманіста і демократа, готового до виконання громадянських і конституційних обов'язків, до успадкування духовних і культурних надбань українського народу, досягнення високої культури взаємин, формування громадянської позиції, утвердження національної ідентичності громадян на основі духовно-моральних цінностей Українського народу, національної самобутності.

В часи воєнної загрози набуває пріоритетного значення військово-патріотичне виховання, зорієнтоване на формування у зростаючої особистості готовності до захисту України, розвиток бажання здобувати військові професії, проходити службу у Збройних Силах України як особливому виді державної служби.

МЕТА НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ РЕАЛІЗУЄТЬСЯ ЧЕРЕЗ СИСТЕМУ ТАКИХ ВИХОВНИХ ЗАВДАНЬ:

- ▶ -утвердження в свідомості і почуттях особистості патріотичних цінностей, переконань і поваги до культурного та історичного минулого України;
- ▶ - виховання поваги до Конституції України, законів України, державної символіки;
- ▶ - підвищення престижу військової служби, а звідси - культивування ставлення до військовослужбовця як до захисника України, героя;
- ▶ - усвідомлення взаємозв'язку між індивідуальною свободою, правами людини та її патріотичною відповідальністю;

МЕТА НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ

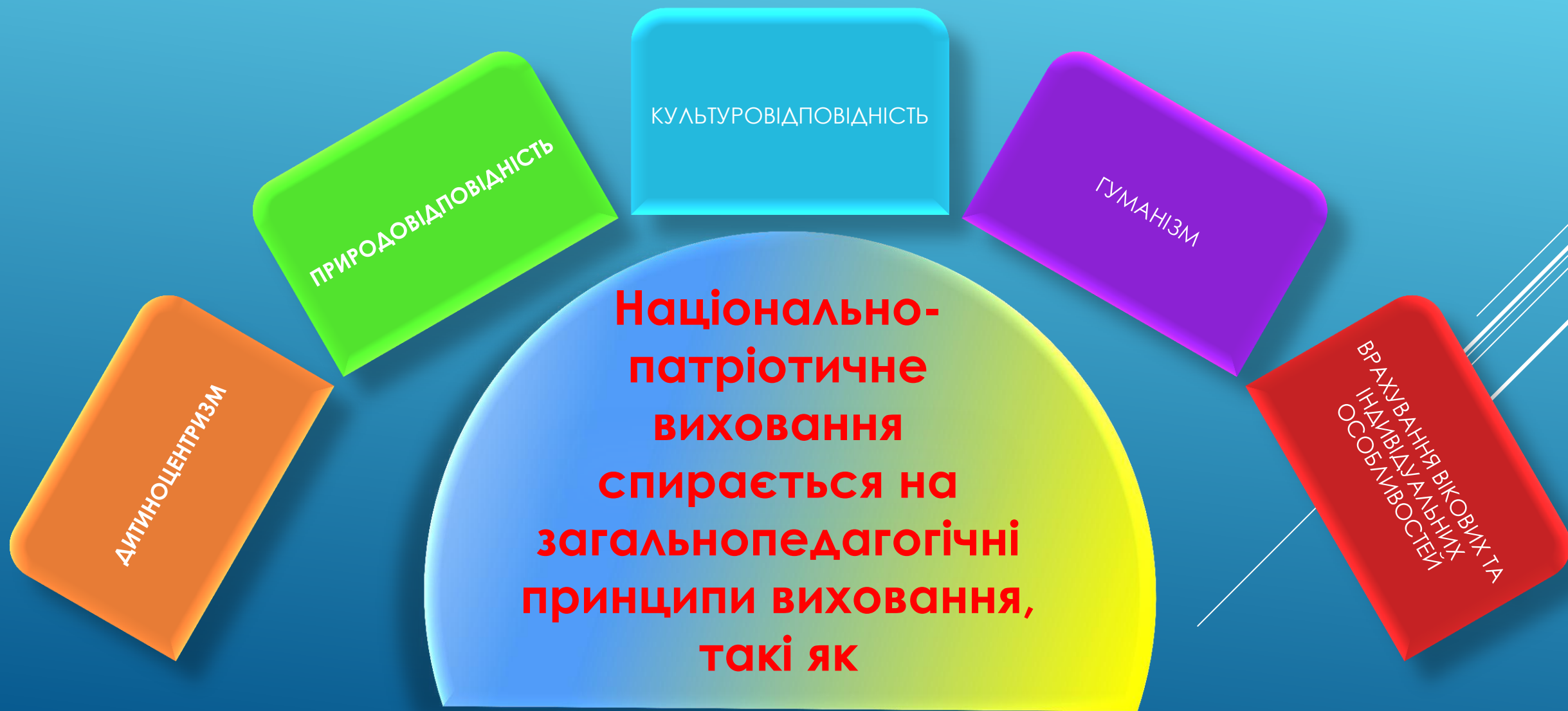
- ▶ - сприяння набуттю патріотичного досвіду, уміння визначати форми та способи своєї участі в життєдіяльності громадянського суспільства, спроможності дотримуватись законів та захищати права людини, готовність взяти на себе відповідальність, здатності розв'язувати конфлікти відповідно до демократичних принципів;
- ▶ - виховання екологічної культури особистості, усвідомлення себе частиною природи, почуття відповідальності за неї як за національне багатство, основи життя на землі;
- ▶ - формування толерантного ставлення до інших, народів, культур і традицій;
- ▶ - утвердження гуманістичної моральності як базової основи громадянського суспільства;

МЕТА НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ

- ▶ - культивування кращих рис української ментальності - працелюбності, свободи, справедливості, доброти, чесності, відповідального ставлення до природи;
- ▶ - формування мовленнєвої культури;
- ▶ - спонукання зростаючої особистості до активної протидії-українофобству, аморальності, сепаратизму, шовінізму, фашизму;
- ▶ - розвиток духовності і моральності у суспільстві, утвердження традиційних сімейних цінностей.

ПРИНЦИПИ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ

ВОДНОЧАС НАЦІОНАЛЬНО- ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ МАЄ ВЛАСНІ ПРИНЦИПИ, ЩО ВІДОБРАЖАЮТЬ ЙОГО СПЕЦИФІКУ

- ▶ **принцип національної спрямованості** (формування національної самосвідомості, виховання любові до рідної землі, природи, культури, історії, традицій; поваги до культури всіх народів, тощо)
- ▶ **самоактивності і саморегуляції** забезпечує розвиток у вихованця суб'єктних характеристик; виробляє громадянську позицію особистості, почуття відповідальності за її реалізацію в діях та вчинках;
- ▶ **принцип полікультурності** передбачає інтегрованість української культури в європейський та світовий простір, здатності диференціювати спільне і відмінне в різних культурах, спроможності сприймати українську культуру як невід'ємну складову культури загальнолюдської;

- ▶ **принцип культуровідповідності** задля формування базової культури особистості на основі набутого морально-етичного досвіду людства
- ▶ **принцип соціальної відповідності** обумовлює потребу узгодження змісту і методів національно-патріотичного виховання з реальною соціальною ситуацією, та ефективного розв'язання життєвих проблем на основі сформованих цінностей;
- ▶ **принцип історичної і соціальної пам'яті** (збереження духовно- моральної і культурно-історичної спадщини українців та відтворення її у осучаснених формах і методах діяльності);
- ▶ **принцип міжпоколінної наступності**, який зберігає для нащадків зразки української культури, етнокультури народів, що живуть в Україні.

КОНЦЕПЦІЯ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ В СИСТЕМІ ОСВІТИ УКРАЇНИ ВІД 06.06.2022 №527 ПЕРЕДБАЧАЄ РІЗНОМАНІТНІ ШЛЯХИ РЕАЛІЗАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ:

- ▶ удосконалення нормативно-правової бази,
- ▶ діяльність органів державної влади та місцевого самоврядування,
- ▶ їх співпраця з громадянським суспільством,
- ▶ інформаційне забезпечення національно-патріотичного виховання через залучення теле-, радіопрограм, Інтернет-ресурсі та друкованої преси, тощо

ЗАХОДИ, ПЕРЕДБАЧЕНІ КОНЦЕПЦІЄЮ ДЛЯ ЗАКЛАДІВ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

- ▶ Проведення організаційно-масових заходів патріотичного спрямування
- ▶ Проведення тематичних заходів, присвячених героїчним подвигам українських воїнів, боротьбі за територіальну цілісність і незалежність України:
  - до Дня пам'яті Героїв Крут - 29 січня
  - до Дня Героїв Небесної Сотні - 20 лютого
  - до Дня українського добровольця - 14 березня
  - до Дня захисника України - 14 жовтня
  - до Дня Гідності та Свободи - 21 листопада

Проведення виховних годин у формі:

- ▶ зустрічей з волонтерами, учасниками антитерористичної операції, операції об'єднаних сил та війни, яку Російська Федерація розв'язала і веде проти України;
- ▶ інсценізацій українських народних та сучасних казок;
- ▶ майстер-класів за участю дітей та батьків з виготовлення сувенірів для бійців Збройних сил України та об'єднаних сил;
- ▶ лекцій-бесід, у тому числі із залученням представників громадських об'єднань, щодо необхідності дотримання у повсякденному житті демократичних принципів

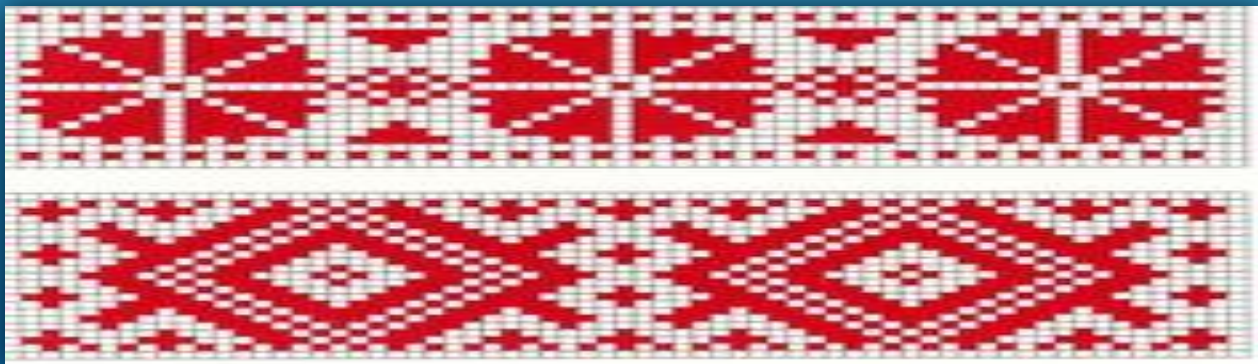

- ▶ Проведення екскурсій, походів, подорожей тощо з відвідуванням місць історичної та культурної спадщини
- ▶ Програма взаємообміну здобувачів освіти закладів позашкільної освіти «Україна - моя країна»
- ▶ Активізація практики волонтерської роботи здобувачів освіти
- ▶ Проведення тематичних інформаційних годниї спілкування, годин-роздумів, бесід тощо

- ▶ Проведення виставок малюнків, плакатів, газет, фоторепортажів, творчих робіт тощо на патріотичну тематику
- ▶ Проведення конкурсів проектів, авторських творів (поезії та прози, малюнків та плакатів, .фото- та відеоматеріалів)
- ▶ Застосування в урочний та позаурочний час українських народних рухливих ігор з дітьми різних вікових категорій.
- ▶ Також участь учасників освітнього процесу у заходах, організованих Міністерством освіти, Департаментом (управлінням) освіти.

РЕАЛІЇ СУЧАСНОСТІ ВИМАГАЮТЬ ВІД ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДУ АКТУАЛІЗАЦІЇ ФОРМ І МЕТОДІВ РОБОТИ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЦІЛЕСПРЯМОВАНОГО І ЕФЕКТИВНОГО ПРОЦЕСУ ВИХОВАННЯ СУБ'ЄКТА ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА, ГРОМАДЯНИНА - ПАТРІОТА УКРАЇНИ.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!